

Grethe K. Moen - Foto: Emile Ashley

ÅRET SOM BLE SÅ BRATT

2014 ble året hvor pilene snudde og pekte bratt nedover. Drevet av høyt kostnadsnivå og oljeselskapenes dreining fra volum til verdi, er investeringsviljen på norsk sokkel redusert.

Et eksempel på dette er at mer enn halvparten av forventede prosjektbeslutninger i Petoros portefølje i 2014 er utsatt eller er tatt med redusert arbeidsomfang.

I tillegg har vi opplevd et dramatisk fall i oljeprisen, fra 115 USD per fat i juni til 55 USD per fat ved årsskiftet. Hele vår bransje er kraftig utfordret på bærekraft, både i et lønnsomhets- og miljøperspektiv. Det fører til et presserende behov for nyteknologier og endring.

Det er heldigvis lyspunkter i bildet vi ser. Det som ligger fast er at verden har behov for energi og at olje og gass vil utgjøre en vesentlig del av forsyningen i årene fremover. Det Internasjonale Energibyrået (IEA) er tydelig på at uansett hvilken retning miljøpolitikken og tiltak tar, er det fremdeles behov for store investeringer i vår

industri for å sikre energiforsyningen.

Uten tvil er utviklingen i olje- og gassprisene helt avgjørende for oljeselskapenes vilje til å foreta nye investeringer. Selv om vi alltid legger langsiktige prisforutsetninger til grunn for våre beslutninger blir vi sterkt påvirket av markedseffekter og prisene per i dag. Dette er paradokset og utfordringen i vår industri: langsiktig av natur, men i økende grad drevet av kortsiktige forhold.

Den opplagte oppgaven i en global bransje er da å få marginalkostnaden ned slik at norske prosjekter er konkurransedyktige.

Gjennom 2014 har vår bransje for alvor fått øynene opp for den utfordringen det høye kostnadsnivået representerer, og ulike tiltak har blitt satt i verk. Disse spenner fra programmer med formål å

forenkle fundamentale arbeidsprosesser og tekniske krav, til rene aktivitetsreduksjoner som for eksempel kansellering av modifikasjonsarbeid og leteaktivitet.

Vi er helt avhengig av en langsiktig effektivitetsforbedring. Dette oppnås ikke gjennom kortsiktige kostnadskutt. Jeg er derfor svært opptatt av at alle tiltak for forbedring har klare målsettinger om kostnadseffektivisering.

En utfordring med å ta ut maksimalt forbedringspotensial er bransjens kompleksitet og avhengigheter, i betydningen lange forsyningskjeder, et bredt aktørbilde og internasjonal orientering.

De aller fleste aktørene har sin egen forbedringsagenda som de jobber hver for seg med. Evnen og viljen til samarbeid med en internasjonal tilnærming til eksempelvis standardisering, vil være avgjørende for å lykkes.

Ny teknologi vil utvilsomt være en del av løsningen, men utviklingen må dreies mot å øke effektiviteten.

Appetitten på leting er et uttrykk for norsk sokkels konkurransekraft. Når antall letebrønner med Petoro som deltager i 2015 ser ut til å halveres sammenlignet med 2014, er det grunn til å være bekymret. Den store testen på norsk sokkels konkurransekraft vil bli de store internasjonale oljeselskaperes interesse for 23. konsesjonsrunde.

Utbyggingen av det store Johan Sverdrup-feltet starter nå, og feltet vil være et viktig fundament for forlenget industriell aktivitet på norsk sokkel. Et så stort og viktig felt som dette øker mulighetene for videre utvikling av teknologi og nye løsninger. Fullt utbygd vil Johan Sverdrup stå for om lag 25 prosent av produksjonen på norsk sokkel og det har en 50+ års horisont. Under fase 1 av utbyggingen vil om lag 50 000 årsverk bli utført med en betydelig norsk andel.

I Petoro har vi gjennomgått vår portefølje av produserende felt for å teste robustheten i ulike oljeprisscenarier. Resultatene viser at det er svært få av de store modne feltene som vil måtte avslutte produksjonen i den kommende 5-10 årsperioden, selv med vedvarende lav oljepris. Men vi ser i Petoros portefølje at det også er felt med ubehagelig kort økonomisk levetid. At modne felt representerer ryggraden for fremtidige inntekter

på norsk sokkel kan illustreres med to forhold: Mer enn 60 prosent av gjenværende påviste ressurser på norsk sokkel befinner seg i eksisterende felt, og mer enn 90 prosent av nye feltutbygginger vil måtte tilknyttes eksisterende innretninger. Derfor mener Petoro at det er viktig å utnytte den kommende perioden med lav ny feltutbyggingsaktivitet, til effektiv videreutvikling av de modne feltene.

Det er relevant for oss å søke læring fra britisk sokkel som i snitt ligger omtrent 10 år foran norsk sokkel i modning. En interessant observasjon er at det er fullt mulig å oppnå god effektivitet og gode HMS-resultater i en aldrende portefølje, uten å øke kostnadene.

Årets klimatoppmøte i Paris og etterfølgende endringer av globale og nasjonale klimamålsettinger vil få konsekvenser for vår industri, både på produksjons- og etterspørselssiden.

Et vesentlig poeng er at gass er den desidert "reneste" kilden i den fossile energimiksen og at mye av utfordringene kan løses ved å endre miksen, ved å fase ut kull til fordel for gass.

Et annet viktig poeng er at norsk olje- og gassproduksjon har blant de laveste klimagassutslipp i verden per produsert enhet.

Oppsummert kan vi konstatere at vi enda en gang må tilpasse oss nye realiteter. Historien har vist at vår bransje har en svært god tilpasningsevne og alltid har kommet styrket ut av slike perioder. Det tror jeg oppriktig på, også denne gang.

Jeg avslutter med et Øystein Sunde sitat:

"Av alle vinder jeg har seilt i, er motvind den verste å seile med"

De beste seilerne sikrer god fremdrift i både med- og motvind, men det krever en radikalt forskjellig tilnærming. Tilsvarende som det vi står overfor.

Grethe K. Moen
Administrerende direktør, Petoro AS